

Landstingsfullmäktige

Revisionsberättelse för Hälso- och sjukvårdsnämnden år 2002

Vi har granskat nämndens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2002. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och landstingets revisionsreglemente. Granskningen har i huvudsak varit inriktad på att bedöma nämndens styrning, uppföljning och kontroll. Granskningen har i övrigt haft den omfattning och inriktning som framgår av bilagan "Årsrapport 2002 – Hälso- och sjukvårdsnämnden."

Verksamhetsutvecklingen inom vården visar på flera områden en positiv inriktning enligt de av fullmäktige givna uppdragen. Det gäller exempelvis kortare väntetider och mångfald i vården och det gäller vården av de äldre. Inom primärvården kvarstår dock brister vad gäller tillgänglighet, fast husläkarkontakt, valmöjligheter och besöksgaranti. Med rådande personalbrist riskerar nyetableringar i välfungerande områden att förvärpa den regionala obalans som finns. Redovisningen av kvalitet och verksamhetsresultat har utvecklats, men kan ytterligare förbättras.

På det ekonomiska området har de svåra problemen med budgethållning, styrning och kontroll bestått och förvärrats. Jämfört med föregående år redovisas ett mer än fördubblat budgetunderskott.

För den samlade vården prognostiserades redan efter några månader ett underskott på ca en miljard kronor. Hälso- och sjukvårdsnämnden hemställde i april hos landstingsstyrelsen om en utökad budgetram på 750 Mkr. Framställningen har dock inte tagits upp till beslut eller besvarats. Nämnden har ändå drivit verksamheten vidare utan formella påstötningar eller konkreta åtgärder för att få ekonomin i balans.

Sättet att behandla ekonomin väcker frågor om grunderna och respekten för beslutsordning och budgetprocess. Detta gäller även nämndens hantering av sjukvårdsområdenas, särskilt sydvästra sjukvårdsområdets, ekonomiska problem. Mycket stora budgetunderskott har rapporterats utan beslut om åtgärder på det sätt en god arbetsordning skulle kräva. Viktiga grundläggande avtal mellan beställare och utförare har träffats mycket sent och i vissa fall inte alls.

I landstingets budget för 2002 togs 800 Mkr upp centralt för förväntade vinster av konkurrensutsättande och intäktsprojekt vars resultat förväntades redovisas ute i verksamheterna. Någon sådan vinstredovisning har inte lämnats, varken av Hälso- och sjukvårdsnämnden, vårdens producenter eller av landstingsstyrelsen centralt.

Den ekonomiska redovisningen i sig bedöms ha fortsatt god kvalitet. Det gäller i huvudsak också de administrativa rutinernas kontrollfunktioner. Upphandlingsrutinerna behöver dock förbättras på flera områden. Det är vidare angeläget att utvecklingsinsatserna för att få en god kvalitetsstyrning och kvalitetsredovisning fortsätter.

Nämndens sätt att hantera den ekonomiska beslutsprocessen föranleder oss, efter tidigare år av allvarlig kritik, att **rikta anmärkning** mot nämnden. Med beaktande av att den verksamhetsmässiga utvecklingen i övrigt i huvudsak skett i linje med av fullmäktige givna mål och riktlinjer vill vi dock vid en samlad bedömning **tillstyrka att ledamöterna beviljas ansvarsfrihet**. Vi åberopar i övrigt bifogad årsrapport.

Stockholm 2003-03-25

Göran Hammarsjö

Håkan Apelkrona

Nämndens sätt att hantera den ekonomiska beslutsprocessen föranleder oss att även detta år rikta **allvarlig kritik** mot nämnden. Med beaktande av att den verksamhetsmässiga utvecklingen i övrigt skett i linje med av fullmäktige givna mål och riktlinjer vill vi dock vid en samlad bedömning **tillstyrka att ledamöterna beviljas ansvarsfrihet**. Vi åberopar i övrigt bilagda årsrapport.

Av fullmäktige valda ersättaren Barbro Pettersson har på grund av förfall under året fungerat som tjänstgörande ersättare.

Stockholm 2003-03-25

Mats Ifvarsson

Bo Klasmark

Lars- Göran Nilsson

Barbro Pettersson

Bilaga:

Revisionskontorets årsrapport 2002 för Hälso- och sjukvårdsnämnden

SAMMANFATTNING

Vad gäller **ekonomin** redovisar Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) ett **underskott på 694 Mkr** (drygt 2% av budgeten). Den enskilt största orsaken till underskottet är ökade kostnader för akutsjukvården (drygt 500 Mkr). HSN har inte förmått anpassa verksamhetens omfattning och/eller kvalitet till fastställd ekonomisk ram. Samtliga sjukvårdsstyrelser utom Södra Stockholm redovisar underskott, Sydvästra sjukvårdsstyrelsen 404 Mkr.

HSN har i november år 2001 fattat beslut om en budget i balans. I likhet med tidigare år har HSN tidigt under året fått prognoser från förvaltningen som tydligt visar att verksamheten kommer att gå med stort underskott. Det faktum att HSN även i år redovisat ett underskott i början av året, väcker frågor om grunderna för och tillförlitligheten i HSNs budget. Vi har inte kunnat se att HSN vidtagit några åtgärder för att minska underskottet och få ekonomin i balans. Det förefaller som HSN förutsatt att fullmäktige i likhet med tidigare år skulle tillskjuta ytterligare medel under året. Så har inte blivit fallet. Den hemställan om utökat landstingsbidrag om 750 Mkr som HSN gjorde i början av april har inte behandlats av landstingsstyrelsen. HSNs långsiktiga planering har också saknat de förslag, konsekvensbeskrivningar och prioriteringar som skulle kunna ha behövts för att sänka kostnaderna och få ekonomin i balans. Även detta år har också avtal/överenskommelser träffats sent, i något fall inte alls, vilket lett till bristande kontroll och styrning. Någon redovisning av konkurrensutsättningens effekter, som centralt budgeterats till 500 mkr, har inte lämnats. Mot bakgrund av vad som anförts samt det faktum att budgeten överskridits flera år i rad bedöms **ekonomistyrningen** som **Oacceptabel**.

Den samlade sjukvårdens bruttokostnader har nominellt ökat med ca 40 % under perioden 1998-2002. Mellan 2001 och 2002 uppgick kostnadsökningen till ca (9%). Länets befolkning har under femårsperioden ökat med ca 67 000 personer. Omräknat i fast prisnivå har kostnaden ökat med närmare 16%. Tas hänsyn till befolkningsökningen, dvs räknat per invånare, uppgår kostnads/volymsökningen till 12%. En stor del av ökningen är hänförlig till akutsomatisk vård och till läkemedelsförmånen. (Se bilaga 1)

Standarden på **de administrativa interna kontrollerna** inom de sex sjukvårdsområdena är i stort sett densamma som föregående, dvs Bra eller Acceptabelt. Ekonomistyrningen är något sämre än föregående, en styrelse har omdömet Bra, en Acceptabelt, tre Ej helt Acceptabelt och en Oacceptabelt. Kvalitetsredovisningen har förbättrats, samtliga styrelser har omdömet Acceptabelt. Den ekonomiska redovisningens kvalitet bedöms sammantaget som Acceptabelt, liksom de administrativa kontrollerna (en styrelse erhåller omdömet Bra).

Verksamhetsstyrningen har utvecklats. Samtliga sjukvårdsstyrelsernas planering och uppföljning är uppbyggda enligt samma struktur med bättre samordning och struktur, vilket också förbättrat möjligheterna att följa upp det verksamhetsmässiga

resultatet. Kvalitetsredovisningen bedöms som Acceptabel. Tidigare påtalade brister avseende vårdsektorns interna avtalsprocedur och ersättningssystem kvarstår dock. Det finns en misstro mot ersättningssystemet både hos beställare och utförare. Ersättningssystemen är i hög grad inriktade på att betala för aktivitet medan kvalitet och effekt inte värderas ekonomiskt. Det finns sällan ekonomiska incitament för vårdgivare att undvika väntetider/vårdköer, eller att arbeta med vårdkedjor. Den politiska viljan att föra över mer vård till primärvården främjas inte heller av nuvarande ersättningssystem.

Vad gäller vårdens **kvalitet** kan genom Vårdbarmetern avläsas att befolkningen värderar vården något högre år 2002 än år 2001. Kritiken mot tillgängligheten till primärvården har minskat något, men är fortfarande stor. Drygt 70 % av allmänheten anser sig ha tillgång till den vård man behöver. Väntetider har genom vårdgarantin också kortats och mångfalden ökats.

HSN och sjukvårdsstyrelsernas målsättningen att ändra **vårdstrukturen** i syfte att avlasta sjukhusen, genom att patienterna i större utsträckning tas om hand i primärvård och övrig närsjukvård har inte lyckats. Antalet årsarbetare vid sjukhusen har ökat med 650. Inom **primärvården** visar ett antal granskningar att fast läkarkontakt inte kan erbjudas vid vårdcentralerna i hela länet, att möjligheten att välja vårdcentral är begränsad, att besöksgarantin inte kan hållas och att telefontillgängligheten är ett stort problem. Trots att antalet husläkarteam i relation till befolkningen är det mätbara mål som formulerats för utbyggnaden av primärvården, saknas i boksluten alla former av uppgifter om antal husläkare. En olikformad primärvård växer fram i länet. Samverkan mellan landstinget och kommunerna kring **vården av äldre** har tagit ett steg framåt, genomförda granskningar pekar på att vården och omsorgen om äldre har förbättrats.

Revisorerna har granskat ett antal större **vårdupphandlingar**. Granskningarna har visat på brister och felaktigheter i upphandlingarna. Mycket arbete har lagts ned på DSU (den stora upphandlingen). Vi finner det märkligt att HSN trots de vunna kunskaperna med anledning av detta arbete, inte har vidtagit några relevanta åtgärder med anledning av att avtalen med de bolagiserade sjukhusen skulle löpa ut vid årsskiftet 2002/2003. Avtal har träffats direkt med de landstingsägda bolagen, utan upphandling, på samma sätt som med de förvaltningsdrivna sjukhusen. Detta innebär ett avsteg från intentionerna i lagen om offentlig upphandling, LOU.

I årsredovisningen saknas information om **personalsituationen** inom den landstingsfinansierade vården idag och om förväntad utveckling på sikt. Inte heller redovisas vad som görs för att säkra den långsiktiga kompetens och personalförsörjningen, med undantag för ST läkarsituationen inom allmänmedicin.

SAMMANFATTNING

Revisionen av verksamheten vid Hälso- och sjukvårdsnämndens stab under år 2002 har utförts i enlighet med kommunallag, landstingets regler och anvisningar, god revisionssed samt i enlighet med den av de förtroendevalda revisorerna fastställda revisionsplanen. Protokoll från nämndsammanträden, landstingsstyrelsen och fullmäktige har löpande följts. Revisorsgrupp II har under granskningsåret träffat nämndens presidium en gång.

HSNstaben ger i årsredovisningen en informativ och bra beskrivning av verksamheten i relation till inriktningsmålen.

Det ekonomiska resultatet, inklusive koncerntransaktionerna, visar ett positivt resultat med 90 Mkr att jämföra med ett budgeterat nollresultat. Det stabsspecifika ekonomiska resultatet är + 18 Mkr utöver budgeterade + 7 Mkr.

Ekonomihanteringen på HSNstaben är mycket omfattande, och den sköts på ett tillförlitligt sätt. Fördelningen av intäkter till den mindre stabsspecifika delen kan göras mer noggrant. Ekonomistyrningen bedöms sammantaget som **Bra**.

Den ekonomiska redovisningen kvalitet bedöms som **Bra**. Redovisningen bedöms som rättvisande.

Kvaliteten på de administrativa kontrollerna bedöms sammantaget som **Acceptabel**.

Personalbokslutet är informativt. Dock är utvecklingen av sjukfrånvaron oroande.

SAMMANFATTNING

Revisionen av **Samhällsmedicins** verksamhet under år 2002 har utförts i enlighet med kommunallag, landstingets regler och anvisningar, god revisionsred samt i enlighet med den av de förtroendevalda revisorerna fastställda revisionsplanen. Protokoll från nämndsammanträden, landstingsstyrelsen och fullmäktige har löpande följts. Revisorsgrupp II har under granskningsåret träffat nämndens presidium.

Samhällsmedicin har i bilaga till förvaltningsberättelsen redovisat ett underlag för uppföljning av de uppdrag som utförts under 2002. Förvaltningen bedömer att av ett femtiotal uppdrag/projekt har knappt hälften helt eller delvis slutförts under året och för resterande pågår ett kontinuerligt arbete enligt fastställd tidsplan. Flertalet av projekten är dock svåra att bedöma med avseende på måluppfyllelse/resultat då mätbara mål eller förväntat resultat inte redovisas.

Samhällsmedicin uppvisar ett positivt resultat om +0,3 Mkr, vilket ska jämföras med det budgeterade nollresultatet.

Ekonomistyrningen bedöms som **Acceptabel**.

Den ekonomiska redovisningens kvalitet i årsredovisningen är **Bra**. Redovisningen bedöms som rättvisande.

Kvaliteten på de administrativa kontrollerna bedöms sammantaget som **Acceptabel**.

Verksamhetsresultat/måluppfyllelse kan inte enkelt utläsas av Samhällsmedicins uppföljning över utförda uppdrag/projekt då mätbara mål eller förväntat resultat inte redovisas.

Samhällsmedicin behöver fortsätta utvecklingen med kvalitetsredovisningen, som bedöms som **Ej helt acceptabel**. Det är ingen enkel uppgift att redovisa kvaliteten i verksamheten.

Landstingsfullmäktige

Revisionsberättelse för Nordöstra sjukvårdsområdets styrelse år 2002

Vi har granskat styrelsens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2002. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred och landstingets revisionsreglemente. Granskningen har i huvudsak varit inriktad på att bedöma styrelsens styrning, uppföljning och kontroll. Granskningen har i övrigt haft den omfattning och inriktning som framgår av bilagan "Årsrapport 2002 – Nordöstra sjukvårdsstyrelsen".

Ekonomistyrningen och det ekonomiska resultatet bedöms som ej helt acceptabelt. Budgetunderskottet var för 2002 –89 Mkr, drygt 2 % av intäkterna.

Verksamhetsstyrningen har förbättrats genom tydligare mål och systematiskt arbete med behovsanalyser, men vissa vårdavtal kan bli tydligare. Kvalitetsredovisningen har vidareutvecklats och bedöms som acceptabel. Uppsatta kvalitetsmål som är gemensamma för styrelserna har till vissa delar uppfyllts. Måluppfyllelsen är generellt bättre än länsgenomsnittet.

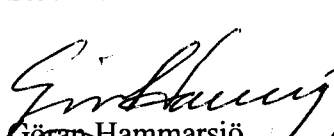
Kvaliteten i den ekonomiska redovisningen har varit acceptabel och på de administrativa kontrollerna bra.

Vi åberopar i övrigt bifogade årsrapport.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas ledamöterna i Nordöstra sjukvårdsområdets styrelse.

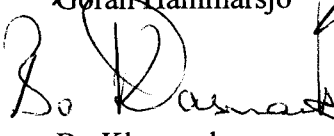
Ersättaren Barbro Pettersson har fungerat som tjänstgörande på grund av avsägelse.

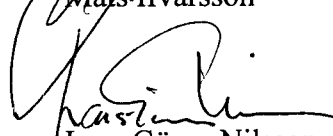
Stockholm 2003-03-25

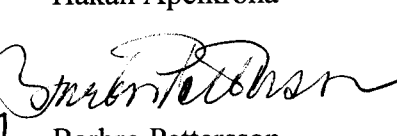

Göran Hammarsjö

Mats Jfvarsson

Håkan Apelkrona

Bo Klasmark

Lars-Göran Nilsson

Barbro Pettersson

Bilaga: Revisionskontorets årsrapport 2002 för Nordöstra sjukvårdsstyrelsen

SAMMANFATTNING

Revisionen av **Nordöstra sjukvårdsstyrelsens** verksamhet under år 2002 har utförts i enlighet med kommunallag, landstingets regler och anvisningar, god revisionssed samt i enlighet med den av de förtroendevalda revisorerna fastställda revisionsplanen. Protokoll från nämnd-/styrelsesammanträden, landstingsstyrelsen och fullmäktige har löpande följts. Revisorsgrupp II har under granskningsåret träffat nämndens/styrelsens presidium vid ett tillfälle.

Årsredovisningen har en god standard, med ett högt informationsvärde som har ökat sedan förra året. Informationen är resultatinkriktad och relateras i hög grad till mätbara mål.

Det ekonomiska resultatet är –89 Mkr i jämförelse med av styrelsen fastställd 0-budget, vilket innebär ett överskridande på 2,3 % av de totala intäkterna. Ekonomistyrningen bedöms sammantaget som **Ej helt acceptabel**.

Den ekonomiska redovisningens kvalitet bedöms sammantaget som **Acceptabel**. Den löpande redovisningen och ordningen i bokslutet bedöms liksom tidigare som Bra, men den interna kontrollen vid utbetalningen av de omfattande vårdfakturorna behöver förstärkas i olika avseenden.

Kvaliteten på de administrativa kontrollerna bedöms sammantaget som **Bra**. De grundläggande administrativa kontrollerna har liksom tidigare en god allmän standard. Granskningen av två vårdupphandlingar visar att den interna kontrollen är acceptabel.

Verksamhetsresultat/måluppfyllelse: De medborgarrelaterade kvalitetsmål som är gemensamma för styrelserna har enligt Vårdbarometern uppfyllts vad gäller värdig vård och kvalitativt god vård. Måluppfyllelsen generellt är bättre än läns-genomsnittet. Andelen medborgare som har stort förtroende för sjukvården var oförändrat 55 %

Verksamhetsstyrningen har förbättrats genom klart bättre målstyrning och systematiskt arbete med behovsanalyser. Vårdavtalen kan fortfarande bli tydligare och följas upp bättre vad gäller tillgänglighet och hälsoskillnader.

Kvalitetsredovisningen har förbättrats och bedöms som **Acceptabel**.

Den privatproducerade vården har ytterligare ökat under året. Inga kvalitetsmässiga eller ekonomiska effekter av konkurrensutsättningen redovisas.

Landstingsfullmäktige

Revisionsberättelse för Nordvästra sjukvårdsområdets styrelse år 2002

Vi har granskat styrelsens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2002. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred och landstingets revisionsreglemente. Granskningen har i huvudsak varit inriktad på att bedöma styrelsens styrning, uppföljning och kontroll. Granskningen har i övrigt haft den omfattning och inriktning som framgår av bilagan "Årsrapport 2002 – Nordvästra sjukvårdsstyrelsen".

Ekonomistyrningen och det ekonomiska resultatet bedöms som ej helt acceptabelt, liksom förra året. Budgetunderskottet är ökande och var för 2002 -158 Mkr, drygt 3 % av intäkterna, vilket motiverar kritik.

Verksamhetsstyrningen har förbättrats genom tydligare mål. Kvalitetsredovisningen har förbättrats och bedöms som acceptabel. Uppsatta kvalitetsmål som är gemensamma för styrelserna har emellertid inte uppfyllts och ligger också under länsgenomsnittet. Dock har flera värden förbättrats sedan 2001, särskilt vad gäller tillgängligheten.

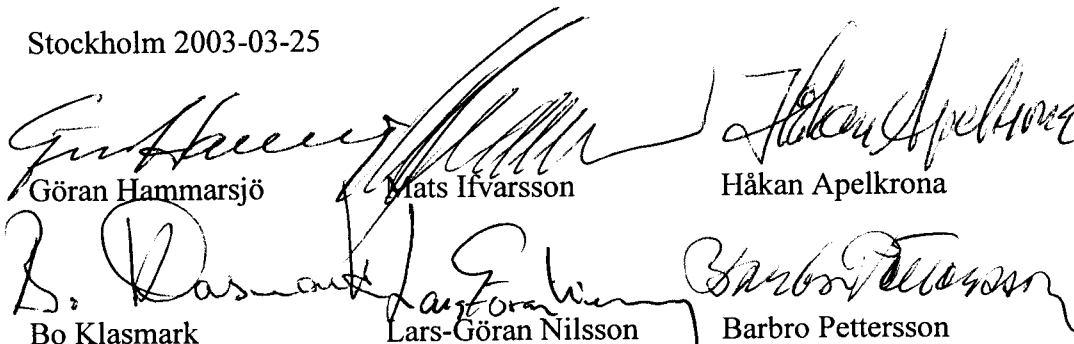
Den ekonomiska redovisningens kvalitet har bedömts som acceptabel liksom de administrativa rutinernas kontrollfunktioner. Upphandlingsmetodikerna behöver dock förbättras i olika avseenden.

Vi återoppar i övrigt bifogade årsrapport.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas ledamöterna i Nordvästra sjukvårdsområdets styrelse.

Ersättaren Barbro Pettersson har fungerat som tjänstgörande på grund av avsägelse.

Stockholm 2003-03-25

Göran Hammarsjö Mats Ifvarsson Håkan Apelkrona
Bo Klasmark Lars-Göran Nilsson Barbro Pettersson

Bilaga: Revisionskontorets årsrapport 2002 för Nordvästra sjukvårdsstyrelsen

SAMMANFATTNING

Revisionen av **Nordvästra sjukvårdsstyrelsens** verksamhet under år 2002 har utförts i enlighet med kommunallag, landstingets regler och anvisningar, god revisionssed samt i enlighet med den av de förtroendevalda revisorerna fastställda revisionsplanen. Protokoll från nämnd-/styrelsesammanträden, landstingsstyrelsen och fullmäktige har löpande följts. Revisorsgrupp II har under granskningsåret träffat nämndens/styrelsens presidium vid ett tillfälle.

Årsredovisningen har en god standard, och informationsvärdet har ökat sedan förra året.

Det ekonomiska resultatet är -158 Mkr i jämförelse med av styrelsen fastställd 0-budget, vilket innebär ett överskridande på 3,2 % av de totala intäkterna. Ekonomistyrningen bedöms sammantaget som **Ej helt acceptabel**.

Den ekonomiska redovisningens kvalitet bedöms sammantaget som **Acceptabel**. Den löpande redovisningen och ordningen i bokslutet bedöms liksom tidigare som Bra, men den interna kontrollen vid utbetalningen av de omfattande vårdfakturorna behöver förstärkas i olika avseenden.

Kvaliteten på de administrativa kontrollerna bedöms sammantaget som **Acceptabel**. De grundläggande administrativa kontrollerna har liksom tidigare en god allmän standard. Granskningen av två vårdupphandlingar visar emellertid att den interna kontrollen behöver förbättras i olika avseenden.

Verksamhetsresultat/måluppfyllelse. De medborgarrelaterade kvalitetsmål som är gemensamma för styrelserna har enligt Vårdbarometern inte uppfyllts. Resultaten för de redovisade frågorna ligger under länsgenomsnittet. Dock har flera värden förbättrats sedan 2001, särskilt vad gäller tillgängligheten.

Verksamhetsstyrning. Målstyrningen har blivit tydligare, men effektmålen kan bli mer uppföljningsbara. Styrningen av t ex tillgänglighet i vårdavtalen har utvecklats på ett positivt sätt.

Kvalitetsredovisningen har förbättrats och bedöms som **Acceptabel**.

Den privatproducerade vården har ytterligare ökat under året. Inga kvalitetsmässiga eller ekonomiska effekter av konkurrensutsättningen redovisas.

Landstingsfullmäktige

Revisionsberättelse för Norra Stockholms sjukvårdsområdes styrelse år 2002

Vi har granskat styrelsens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2002. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred och landstingets revisionsreglemente. Granskningen har i huvudsak varit inriktad på att bedöma styrelsens styrning, uppföljning och kontroll. Granskningen har i övrigt haft den omfattning och inriktning som framgår av bilagan "Årsrapport 2002 – Norra Stockholms sjukvårdsstyrelse".

Ekonomistyrningen och det ekonomiska resultatet för år 2002 bedöms som acceptabelt, liksom förra året. Den ekonomiska redovisningens kvalitet har bedömts som acceptabel liksom de administrativa rutinernas kontrollfunktioner. Upphandlingsmetodiken behöver dock förbättras i olika avseenden.

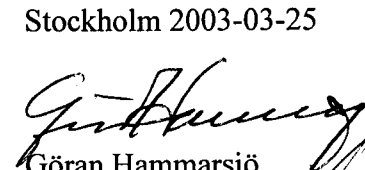

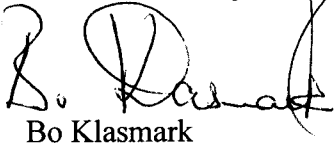
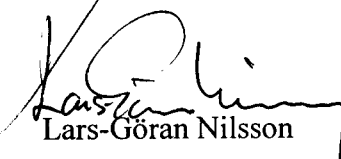
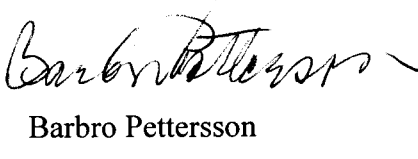
Verksamhetsstyrningen har förbättrats genom tydligare mål, och medicinska revisioner genomförs systematiskt. Vårdavtalen kan dock fortfarande bli tydligare och följas upp bättre. Kvalitetsredovisningen bedöms som acceptabel. Uppsatta kvalitetsmål som är gemensamma för styrelserna har i de flesta fall inte uppfyllts. Värdena ligger nära länsgenomsnittet.

Vi åberopar i övrigt bifogade årsrapport.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas ledamöterna i Norra Stockholms sjukvårdsområdes styrelse.

Ersättaren Barbro Pettersson har fungerat som tjänstgörande på grund av avsägelse.

Stockholm 2003-03-25

 Göran Hammarsjö	 Mats Ifvarsson	 Håkan Apelkröna
 Bo Klasmark	 Lars-Göran Nilsson	 Barbro Pettersson

Bilaga: Revisionskontorets årsrapport 2002 för Norra Stockholms sjukvårdsstyrelse

SAMMANFATTNING

Revisionen av verksamheten vid **Norra Stockholms sjukvårdsstyrelse** under år 2002 har utförts i enlighet med kommunallag, landstingets regler och anvisningar, god revisionssed samt i enlighet med den av de förtroendevalda revisorerna fastställda revisionsplanen. Protokoll från nämnd-/styrelsesammanträden, landstingsstyrelsen och fullmäktige har löpande följts. Revisorsgrupp II har under granskningsåret träffat styrelsens presidium vid ett tillfälle.

Årsredovisningen har en god standard, och informationsvärdet har ökat sedan förra året.

Det ekonomiska resultatet är –34 Mkr i jämförelse med av styrelsen godkänd 0-budget, vilket innebär ett överskridande på 0,5 % av de totala intäkterna. Ekonomistyrningen bedöms sammantaget som **Acceptabel**.

Den ekonomiska redovisningens kvalitet bedöms sammantaget som **Acceptabel**. Den löpande redovisningen och ordningen i bokslutet bedöms liksom tidigare som Bra, men den interna kontrollen vid utbetalningen av de omfattande vårdfakturorna behöver förstärkas i olika avseenden.

Kvaliteten på de administrativa kontrollerna bedöms sammantaget som **Acceptabel**. De grundläggande administrativa kontrollerna har liksom tidigare en god allmän standard. Granskningen av två vårdupphandlingar visar emellertid att den interna kontrollen behöver förbättras i olika avseenden.

Verksamhetsresultat/måluppfyllelse. De medborgarrelaterade kvalitetsmål som är gemensamma för styrelserna har enligt Vårdbarometern i de flesta fall inte uppfyllts. Värdena ligger nära länsgenomsnittet. I en annan undersökning bland befolkningen är det emellertid en god måluppfyllelse jämfört med lokala, mätbara effektmål. Resultaten varierar mellan de olika stadsdelarna

Verksamhetsstyrningen har förbättrats genom tydligare mål, och medicinska revisioner genomförs systematiskt. Vårdavtalen kan fortfarande bli tydligare och följas upp bättre.

Kvalitetsredovisningen har förbättrats och bedöms som **Acceptabel**.

Den privatproducerade vården har ytterligare ökat under året. Inga kvalitetsmässiga eller ekonomiska effekter av konkurrensutsättningen redovisas.

Landstingsfullmäktige

Revisionsberättelse för Södra Stockholms sjukvårdsområdes styrelse år 2002

Vi har granskat styrelsens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2002. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred och landstingets revisionsreglemente. Granskningen har i huvudsak varit inriktad på att bedöma styrelsens styrning, uppföljning och kontroll. Granskningen har i övrigt haft den omfattning och inriktning som framgår av bilagan "Årsrapport 2002 – Södra Stockholms sjukvårdsstyrelse".

Ekonomistyrningen och det ekonomiska resultatet för år 2002 bedöms som bra, liksom förra året. Kvaliteten i den ekonomiska redovisningen och på de administrativa kontrollerna har varit acceptabel.

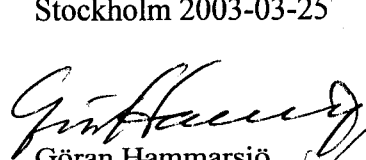

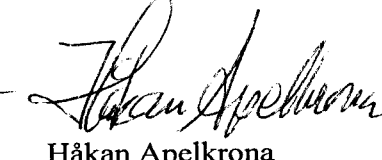
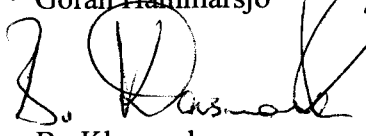
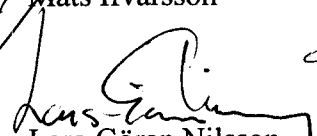
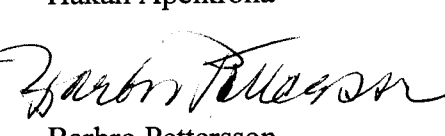
Verksamhetsstyrningen har förbättrats genom tydligare mål, och vårdavtalen följs upp systematiskt. Vissa vårdavtal kan dock bli tydligare. Kvalitetsredovisningen bedöms som acceptabel. Uppsatta kvalitetsmål som är gemensamma för styrelserna har i de flesta fall inte uppfyllts. Resultatet ligger något under länsgenomsnittet.

Vi återoppar i övrigt bifogade årsrapport.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas ledamöterna i Södra Stockholms sjukvårdsområdes styrelse.

Ersättaren Barbro Pettersson har fungerat som tjänstgörande på grund av avsägelse.

Stockholm 2003-03-25

Göran Hammarsjö Mats Ifvarsson Håkan Apelkrona

Bo Klasmärk Lars-Göran Nilsson Barbro Pettersson

Bilaga: Revisionskontorets årsrapport 2002 för Södra Stockholms sjukvårdsstyrelse

SAMMANFATTNING

Revisionen av verksamheten vid **Södra Stockholms sjukvårdsstyrelse** under år 2002 har utförts i enlighet med kommunallag, landstingets regler och anvisningar, god revisionsred samt i enlighet med den av de förtroendevalda revisorerna fastställda revisionsplanen. Protokoll från nämnd-/styrelsesammanträden, landstingsstyrelsen och fullmäktige har löpande följts. Revisorsgrupp II har under granskningsåret träffat sjukvårdsstyrelsens presidium vid ett tillfälle.

Årsredovisningen har liksom tidigare år en mycket god standard med stor andel resultat och analyser.

Det ekonomiska resultatet är -3 Mkr i jämförelse med av styrelsen fastställd 0-budget. Ekonomistyrningen bedöms sammantaget som **Bra**.

Den ekonomiska redovisningens kvalitet bedöms sammantaget som **Acceptabel**. Den löpande redovisningen och ordningen i bokslutet bedöms liksom tidigare som Bra, men den interna kontrollen vid utbetalningen av de omfattande vårdfakturorna behöver förstärkas i olika avseenden.

Kvaliteten på de administrativa kontrollerna bedöms sammantaget som **Acceptabel**. De grundläggande administrativa kontrollerna har liksom tidigare en god allmän standard. Granskningen av två vårdupphandlingar visar emellertid att den interna kontrollen kan förbättras.

Verksamhetsresultat/måluppfyllelse. De medborgarrelaterade kvalitetsmål som är gemensamma för styrelserna har enligt Vårdbarometern i de flesta fall inte uppfyllts. Resultatet ligger något under länsgenomsnittet. Däremot är det en god måluppfyllelse för lokala frågor med lokala mål.

Verksamhetsstyrningen har förbättrats genom tydligare mål. Vårdavtalen följs upp systematiskt, och sjukvårdsområdet har utvecklat och genomfört ett antal medicinska revisioner under 2002. Vissa vårdavtal kan förtydligas.

Kvalitetsredovisningen har förbättrats och bedöms som **Acceptabel**.

Landstingsfullmäktige

Revisionsberättelse för Sydöstra sjukvårdsområdets styrelse år 2002

Vi har granskat styrelsens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2002. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred och landstingets revisionsreglemente. Granskningen har i huvudsak varit inriktad på att bedöma styrelsens styrning, uppföljning och kontroll. Granskningen har i övrigt haft den omfattning och inriktning som framgår av bilagan "Årsrapport 2002 – Sydöstra sjukvårdsstyrelsen".

Ekonomistyrningen och det ekonomiska resultatet bedöms som ej helt acceptabelt. Budgetunderskottet var för 2002 –99 Mkr, 2,8 % av intäkterna.

Verksamhetsstyrningen har förbättrats genom tydligare mål och vårdavtalen följs upp på ett mer systematiskt sätt. Vissa vårdavtal kan bli tydligare. Kvalitetsredovisningen bedöms som acceptabel. Uppsatta kvalitetsmål som är gemensamma för styrelserna har inte uppfyllts, men värdena ligger nära länsgenomsnittet. Flera värden har förbättrats sedan 2001.

Den ekonomiska redovisningens kvalitet har bedömts som acceptabel liksom de administrativa rutinernas kontrollfunktioner. Upphandlingsmetodiken behöver dock förbättras i olika avseenden.

Vi återoppar i övrigt bifogade årsrapport.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas ledamöterna i Sydöstra sjukvårdsområdets styrelse.

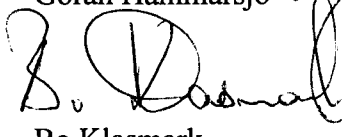
Ersättaren Barbro Pettersson har fungerat som tjänstgörande på grund av avsägelse.

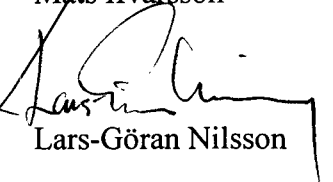
Stockholm 2003-03-25

Göran Hammarsjö

Mats Ifvarsson

Håkan Apelkrona

Bo Klasmark

Lars-Göran Nilsson

Barbro Pettersson

Bilaga: Revisionskontorets årsrapport 2002 för Sydöstra sjukvårdsstyrelsen

SAMMANFATTNING

Revisionen av **Sydöstra sjukvårdsstyrelsens** verksamhet under år 2002 har utförts i enlighet med kommunallag, landstingets regler och anvisningar, god revisionsledning samt i enlighet med den av de förtroendevalda revisorerna fastställda revisionsplanen. Protokoll från nämnd-/styrelsesammanträden, landstingsstyrelsen och fullmäktige har löpande följts. Revisorsgrupp II har under granskningsåret träffat styrelsens presidium vid ett tillfälle.

Årsredovisningen har en god standard, och informationsvärdet har ökat sedan förra året.

Det ekonomiska resultatet är -99 Mkr i jämförelse med av styrelsen fastställd 0-budget, vilket innebär ett överskridande på 2,8 % av de totala intäkterna. Ekonomistyrningen bedöms sammantaget som **Ej helt acceptabel**

Den ekonomiska redovisningens kvalitet bedöms sammantaget som **Acceptabel**. Den löpande redovisningen och ordningen i bokslutet bedöms liksom tidigare som Bra, men den interna kontrollen vid utbetalningen av de omfattande vårdfakturorna behöver förstärkas i olika avseenden

Kvaliteten på de administrativa kontrollerna bedöms sammantaget som **Acceptabel**. De grundläggande administrativa kontrollerna har liksom tidigare en god allmän standard. Granskningen av två vårdupphandlingar visar emellertid att den interna kontrollen behöver förbättras i olika avseenden

Verksamhetsresultat/måluppfyllelse. De medborgarrelaterade kvalitetsmål som är gemensamma för styrelserna har enligt Vårdbarometern inte uppfyllts, men värdena ligger nära länsgenomsnittet. Flera värden har förbättrats sedan 2001.

Verksamhetsstyrningen har förbättrats genom tydligare mål och utvecklade strategier för att nå målen. Vårdavtalen följs upp på ett mer systematiskt sätt. Vårdavtal har emellertid beslutats först efter det att avtalstiden har börjat löpa, och vissa avtal kan förtydligas.

Kvalitetsredovisningen har förbättrats och bedöms som **Acceptabel**

Den privatproducerade vården har ytterligare ökat under året. Inga kvalitetsmässiga eller ekonomiska effekter av konkurrensutsättningen redovisas.

Landstingsfullmäktige

Revisionsberättelse för Sydvästra sjukvårdsområdets styrelse år 2002

Vi har granskat styrelsens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2002. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisions sed och landstingets revisionsreglemente. Granskningen har i huvudsak varit inriktad på att bedöma styrelsens styrning, uppföljning och kontroll. Granskningen har i övrigt haft den omfattning och inriktning som framgår av bilagan "Årsrapport 2002 – Sydvästra sjukvårdsstyrelsen".

Verksamhetsstyrningen har förbättrats genom tydligare mål. Kvalitetsredovisningen har vidare utvecklats och bedöms som acceptabel. Uppsatta kvalitetsmål har dock inte helt uppfyllts. Utvecklingsarbetet har dock bedrivits i enlighet med av fullmäktige uppsatta riktlinjer.

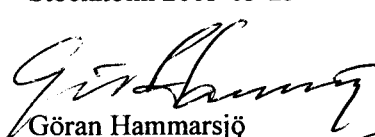
Den ekonomiska redovisningens kvalitet har bedömts som acceptabel liksom de administrativa rutinernas kontrollfunktioner. Upphandlingsmetodikerna behöver dock förbättras i olika avseenden.

Såväl för år 2000 som 2001 riktade revisionen allvarlig kritik mot sjukvårdsområdets styrelse för betydande budgetunderskott och bristfällig ekonomistyrning. Också för år 2002 måste styrning och ekonomiskt utfall bedömas som oacceptabelt. Underskottet har förvärrats och uppgår till 404 Mkr, vilket motsvarar sju procent av intäkterna.

Under året har den löpande ekonomiska utvecklingen prognostiserats med stor osäkerhet. Styrelsen har inte vidtagit åtgärder mot det växande budgetunderskottet. Analyser för att förklara den ökande ekonomiska obalansen har varit otillräckliga. Dessa förhållanden föranleder oss nu att **rikta anmärkning** mot styrelsen. Med beaktande av att den verksamhetsmässiga utvecklingen i övrigt i huvudsak skett i linje med av fullmäktige givna mål och riktlinjer vill vi dock vid en samlad bedömning **tillstyrka att ledamöterna beviljas ansvarsfrihet**.

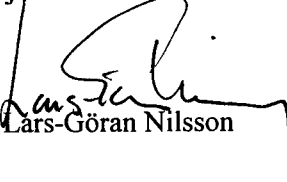
Av fullmäktige valda ersättaren Barbro Pettersson har på grund av avsägelse fungerat som tjänstgörande revisor under året.

Stockholm 2003-03-25

Göran Hammarsjö

Håkan Apelkröna

Bo Klasmark

Lars-Göran Nilsson

Barbro Pettersson

Jag ställer mig bakom revisionsberättelsen med den avvikande meningen att jag ej riktar formell *anmärkning* mot styrelsen utan framför *mycket allvarlig kritik*.

Mats Ifvarsson

Bilaga: Revisionskontorets årsrapport 2002 för Sydvästra sjukvårdsstyrelsen

revad\users\BofARG2\02revbersv2.doc

SAMMANFATTNING

Revisionen av **Sydvästra sjukvårdsstyrelsens** verksamhet under år 2002 har utförts i enlighet med kommunallag, landstingets regler och anvisningar, god revisionsred samt i enlighet med den av de förtroendevalda revisorerna fastställda revisionsplanen. Protokoll från nämnd-/styrelsesammanträden, landstingsstyrelsen och fullmäktige har löpande följts. Revisorsgrupp II har under granskningsåret träffat styrelsens presidium vid ett tillfälle.

Årsredovisningen har en god standard, och informationsvärdet har ökat sedan förra året.

Det ekonomiska resultatet är -404 Mkr i jämförelse med av styrelsen fastställd 0-budget, vilket innebär ett överskridande på 7 % av de totala intäkterna. Styrelsen har inte vidtagit kraftfulla åtgärder för att eliminera eller reducera det under mandatperioden växande budgetunderskottet.

Ekonomistyrningen bedöms sammantaget som **Oacceptabel**, vilken är samma negativa bedömning som gjorts av styrelsens ekonomiska styrning under de två åren dessförinnan.

Den ekonomiska redovisningens kvalitet bedöms sammantaget som **Acceptabel**. Den löpande redovisningen och ordningen i bokslutet bedöms liksom tidigare som Bra, men den interna kontrollen vid utbetalningen av de omfattande vårdfakturorna behöver förstärkas i olika avseenden.

Kvaliteten på de administrativa kontrollerna bedöms sammantaget som **Acceptabel**. De grundläggande administrativa kontrollerna har liksom tidigare en god allmän standard. Granskningen av två vårdupphandlingar visar emellertid att den interna kontrollen behöver förbättras i olika avseenden.

Verksamhetsresultat/måluppfyllelse. De medborgarrelaterade kvalitetsmål som är gemensamma för styrelserna har enligt Vårdbarometern inte uppfyllts. Resultaten för de redovisade frågorna ligger dock nära länsgenomsnittet. Andelen av befolkningen som har stort förtroende för vården är 53 % vilket är över länsgenomsnittet.

Verksamhetsstyrningen har förbättrats genom tydligare mål och uppföljningen av vårdavtalen har utvecklats. Vårdavtal har emellertid beslutats först efter det att avtalstiden har börjat löpa och vissa avtal kan förtydligas.

Kvalitetsredovisningen har förbättrats och bedöms som **Acceptabel**.

Den privatproducerade vården har ytterligare ökat under året. Inga kvalitetsmässiga eller ekonomiska effekter av konkurrensutsättningen redovisas.

Landstingsfullmäktige

Revisionsberättelse för Produktionsstyrelsen år 2002

Vi har granskat styrelsens verksamhet och ekonomiska redovisning för år 2002. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och landstingets revisionsreglemente. Granskningen har i huvudsak varit inriktad på att bedöma styrelsens styrning, uppföljning och kontroll. Granskningen har i övrigt haft den omfattning och inriktning som framgår av bilagan "Årsrapport 2002 – Produktionsstyrelsen" med därtill fogade underbilagor.

Verksamhetsutvecklingen har under 2002 drivits i enlighet med av fullmäktige givna riktlinjer. Det gäller bl.a. arbetet mot mer självständiga ledningsformer för stora delar av vården. Kvalitetsinriktad övergripande styrning har etablerats och vidareutvecklats. Det är angeläget att detta tas tillvara i landstingets fortsatta verksamhet.

Vårdens tillgänglighet och omfattning har även under 2002 i viss mån påverkats av rekryteringssvårigheter. Primärvården har på många håll haft fortsatta problem med tillgängligheten. Vad gäller personalsituationen kan konstateras att sjukfrånvaron varit fortsatt hög, men att en minskning skett när det gäller långtidssjukskrivningar. Stort arbete har lagts ned på insatser för att minska sjukfrånvaron.

Styrelsen redovisar för år 2002 ett negativt resultat på 178 Mkr (1,2% av omsättningen). Större delen av underskottet hänförs till produktionsområdena. Kostnadsökningen vid Karolinska sjukhuset och Södertäljesjukhus har varit 9 resp 11% mellan 2001 och 2002, vilket innebär att man varken klarat av fullmäktiges intentioner om sänkta priser eller sina egna mål om kostnadskontroll. Produktiviteten har minskat med 2% i stället för att i enlighet med planeringen öka med 1%. Kostnadsutvecklingen inom vården är oroande, detta gäller särskilt akutsjukvården. Vi efterlyser förbättrade jämförande analyser av utvecklingen.

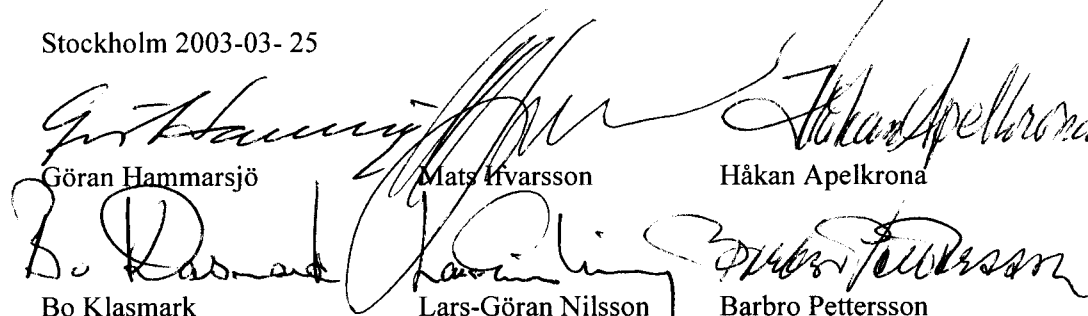
Avtalshanteringen mellan vårdens beställare och utförare har visat fortsatt stora brister under 2002. Produktionsstyrelsen har delansvar för detta även om ansvaret delas med Hälso- och sjukvårdsnämnden och landstingsstyrelsen.

Den ekonomiska redovisningen har fortsatt god kvalitet inom hela produktionsstyrelsen. Det gäller i huvudsak även de administrativa rutinernas kontrollfunktioner. Vi återoppar i övrigt bifogade årsrapport.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas ledamöterna i Produktionsstyrelsen

Av fullmäktige valda ersättaren Barbro Pettersson har på grund av förfall fungerat som tjänstgörande.

Stockholm 2003-03-25

Göran Hammarsjö Mats Ivarsson Håkan Apelkrona
Bo Klasmark Lars-Göran Nilsson Barbro Pettersson

Bilaga: revisionskontorets årsrapport 2002 för Produktionsstyrelsen

SAMMANFATTNING

Produktionsstyrelsen (PrS) redovisar ett **negativt resultat på 178 Mkr** motsvarande 1.2% av omsättningen. **Sjukhusen** redovisar sammantaget ett **underskott** på knappt **33 Mkr**, Karolinska sjukhuset ca 26 Mkr och Södertälje sjukhus knappt 7 Mkr. **Produktionsområdena** visar sammantaget ett **negativt resultat** på **146 Mkr**. Samtliga vårdgrenar redovisar underskott. Under året har nära 30 verksamheter avknoppats (790 medarbetare). Stora enheter som avknoppats är Mariakliniken, Västra sjukhuset i Södra produktionsområdet (SPO) och Nordvästgeriatrien i Norra Länets produktionsområde (NLPO).

Kostnadsökningen vid Karolinska sjukhuset respektive Södertälje sjukhus har varit 9 resp 11%, mellan år 2001 och år 2002, vilket innebär att man vare sig har klarat av fullmäktiges intentioner om sänkta priser eller sina egna mål i fråga om kostnadskontroll. Produktiviteten har minskat med 2%, istället för att enligt planeringen öka med 1%. Antalet årsarbetare vid sjukhusen har ökat med ca 350. Om personalkostnadsökningen ska kunna begränsas till 5% år 2004, måste åtgärder vidtas nu.

Produktionsområdenas underskott beror bl a på att omfattningen av inhyrd personal ökat och på att man haft kostnader i samband med verksamhetsövergångar, t ex kostnader för långtidssjukskriven personal som valt att inte följa med till ny arbetsgivare. Hur omstruktureringskostnader ska hanteras behöver klargöras.

PrS ekonomistyrning bedöms sammantaget som **Acceptabel**

Den interna kontrollen är i stort sett av samma kvalitet som föregående år (Acceptabel eller Bra), med undantag för ekonomistyrning där SPO erhållit omdömet Ej helt acceptabelt. Vad gäller den ekonomiska redovisningens kvalitet har de flesta enheterna fått omdömet bra, och när det gäller de administrativa kontrollernas kvalitet acceptabelt. För beskrivning av revisionens iakttagelser och rekommendationer hänvisas till bifogade rapporter för de olika förvaltningarna.

Revisionskontoret konstaterar att målen för PrS och dess underliggande enheter och **målstyrningen** har utvecklats, även vad gäller kvalitativa aspekter, men här finns utrymme för förbättringar. Det är bra att styrkorten nu i högre grad återspeglar kvalitativa aspekter avseende bl a vårdens innehåll och att koppling finns till fullmäktiges uppdrag och åtagandet gentemot beställarna. Måluppfyllelsen för nyckeltalen inom patientperspektivet är god, liksom inom medarbetarperspektivet. Det är angeläget att det arbete som påbörjats av PrS vidmakthålls och utvecklas i den nya organisationen.

Sjukhusens vårdproduktion har överstigit budgeten. Det är i hög grad den öppna vården som har stått för ökningen. Produktionsområdenas vårdproduktion i förhållande till budget och tidigare år är det svårt att mer exakt överblicka. Inom **geriatriken** ligger totalt sett prestationerna inom den slutna vården under den

budgeterade volymen, beroende på olika störningar under året. Öppenvården ligger i nivå med budget. Granskningar som revisorerna gjort tyder på att samverkan inom vård och omsorg mellan sjukvården och kommunala insatser har tagit ett steg framåt. Samverkansavtal verka idag finnas i stort över hela länet och det finns indikationer på att det också fungerar i praktiken. Inom **psykiatri** är det svårt att få en samlad bild. SLPO och SPO rapporterar en minskning av vårdproduktionsvolymen, bl a beroende på omstruktureringar inom både den norra och södra delen av psykiatri. Även rekryteringsproblem nämns som orsak till den lägre produktionen. En granskning som revisorerna gjort av hur samverkan kring psykiskt funktionshindrade fungerar i Ekerö kommun, pekar på flera brister och att läkarvakanser försvårat samverkan.

Inom **primärvården** rapporteras färre läkarbesök. Övriga besök, t ex besök hos distriktsjuksköterska ligger i nivå med budget eller över. Revisorerna har under året genomfört ett flertal granskningar som visar att :

- Fast läkarkontakt inte kan erbjudas vid vårdcentralerna över hela länet.
- Möjlighet att lista sig på husläkare saknas på vårdcentraler inom flera områden
- Möjlighet att välja vårdcentral där man inte bor är starkt begränsad
- Besöksgarantin avseende att kunna erbjuda besök till husläkare inom 8 dagar inte kan hållas för alla som söker vård
- Telefontillgängligheten är fortfarande ett stort problem

Vad gäller **personalsituationen** gäller att sjukfrånvaron är fortsatt hög, antalet sjukdagar har ökat marginellt till 27,8 dagar i genomsnitt. Andelen långa sjukskrivningar har minskat något, trots att långtidssjukskrivna som valt att inte följa med när enheter avknoppats påverkar statistiken negativt. Statistiken inkluderar även de personer som ”avknoppats” under året. Under 2002 har PrS lagt ned stort arbete på insatser för att främja hälsan och minska sjukfrånvaron. Störst andel läkare saknas inom psykiatri och inom primärvården. Sjuksköterskebristen är störst inom geriatriken och psykiatri. Kostnaderna för inhyrd personal har ökat till 364 mkr (4% av den totala kostnaden).

Såväl 1999 som år 2000 konstaterade revisionen, att det fanns oklarheter i rollfördelningen mellan PrS, HSN och LS vad gäller de långsiktiga personal- och kompetensförsörjningen. De inblandade parterna lyckades emellertid aldrig klara ut ansvarsgränser och arbetsfördelning. Nu finns en modell framtagen för hur detta arbete ska gå till, där landstingskontoret i nära samverkan med beställare och andra intressenter tar det samlade ansvaret.

Arbetet med att införa **miljöledningssystem** och certifiering har gått trögt under år 2002. Det är viktigt att införandet av miljöledningssystem påskyndas vid de förvaltningar som släpar efter och att verksamheter samarbetar, tar lärdom av andras lyckanden/misslyckanden.

SAMMANFATTNING PRODUKTIONSSTYRELSENS STABS ÅRSRAPPORT

Revisionen av Produktionsstyrelsens stabsverksamhet under år 2002 har utförts i enlighet med kommunallag, landstingets regler och anvisningar, god revisionsred samt i enlighet med den av de förtroendevalda revisorerna fastställda revisionsplanen. Protokoll från styrelsesammanträden, landstingsstyrelsen och fullmäktige har löpande följts. Revisorsgrupp II har under granskningsåret träffat Produktionsstyrelsens presidium.

Årsbokslutet beskriver på ett informativt och bra sätt stabens arbete under året.

Produktionsstyrelsens stab visar ett **ekonomiskt resultat** på + 0,6 Mkr, vilket ska jämföras med ett budgeterat nollresultat.

Ekonomistyrningen bedöms sammantaget som **Bra**.

Den ekonomiska redovisningen kvalitet bedöms sammantaget som **Bra**. Den ekonomiska redovisningen är rättvisande.

Kvaliteten på de administrativa kontrollerna bedöms sammantaget som **Acceptabelt**.

Förvaltningsberättelsen innehåller en god beskrivning av **personalarbetet** under året.